Module 1: Omgaan met Gevaarlijke Stoffen (basis)

Conform artikel 8 van de Arbowet (Voorlichting en Onderricht) zorgt de werkgever ervoor dat werknemers doeltreffend worden ingelicht over de te verrichten werkzaamheden en de daaraan verbonden risico's, alsmede over de maatregelen die erop gericht zijn deze risico's te voorkomen of te beperken. Werken met gevaarlijke stoffen brengt risico's met zich mee op het gebied van veiligheid, gezondheid en milieu. Goede kennis van gevaarlijke stoffen zal de bewustwording verhogen.

Waar gaan we het over hebben?

In deze uitgebreide module "Omgaan met Gevaarlijke Stoffen" worden de belangrijkste elementaire aspecten van gevaarlijke stoffen behandeld. Aan de hand van theorie en praktijkvoorbeelden wordt kennis op maat overgedragen. De volgende onderwerpen komen aan de orde:

- Algemene basisbegrippen gevaarlijke stoffen (definities, voorbeelden, vormen, belangrijke stofeigenschappen, risico's/gevolgen, effecten)
- Blootstelling, vergiftiging en effecten
- Het herkennen van gevaarlijke stoffen en mengsels op basis van gevaarsymbolen (GHS, ADR)
- De relatie tussen diverse regelgevingen (REACH, GHS, ADR, PGS)
- Wijze van gevarencommunicatie (Veiligheidsinformatieblad (VIB), Werkplekinstructiekaart (WIK) en etiket)
- Preventieve maatregelen
- Opslag
- Transport
- Omgaan met calamiteiten

Het programma zal de bewustwording op het gebied van gevaarlijke stoffen verhogen. Specifieke vraagstukken worden behandeld.

Voor wie is de module bestemd?

- Voor diegenen die werken met "gevaarlijke stoffen" en hierover nog te weinig weten.
- Iedereen die betrokken is bij de productie en opslag van gevaarlijke stoffen
- Medewerkers laboratoria en productie
- Medewerkers magazijn en werkplaats
- KAM-, Arbo- en Milieucoördinator
- Preventiemedewerker

©ProQESH | September 2022

Module 2: Introductie in de Gevaarlijke Stoffen Wet- en Regelgeving

Bedrijven die werken met gevaarlijke stoffen hebben te maken met diverse wet- en regelgevingen. Kennis van regelgeving over gevaarlijke stoffen is dan onmisbaar wanneer gevaarlijke stoffen bijvoorbeeld worden geproduceerd, gebruikt, opgeslagen, getransporteerd en/of in de handel gebracht.

Waar gaan we het over hebben?

In deze uitgebreide module “Introductie in de gevaarlijke stoffen wet- en regelgeving” worden de belangrijkste regels rondom gevaarlijke stoffen op hoofdlijnen behandeld. De volgende onderwerpen komen aan de orde:

» Inleiding diverse milieu- en veiligheidsaspecten rondom gevaarlijke stoffen
» Opbouw van de regelgeving
» Arbowet (RI&E) en de ARIE regeling (introductie medio 2022)
» Op hoofdlijnen: Registratie (REACH), indeling en gebruik (EU-GHS/CLP), communicatie, opslag (PGS), vervoer (ADR), externe veiligheid (Bevi/Revi/ Brzo) en overige specifieke regelgeving ter bescherming van het milieu (Wabo, WM, Omgevingswet, bodem, afval, explosieveiligheid)
» Relatie tussen de diverse regelgevingen
» Vooruitblik naar de omgevingswet die naar verwachting 1 januari 2023 in werking zal treden

Het programma zal de kennis en bewustwording op het gebied van gevaarlijke stoffen verhogen. In het kort komt de opbouw van de Wet- en Regelgeving aan de orde, worden een aantal wetten en richtlijnen op hoofdlijnen uitgewerkt

Voor wie is de module bestemd?

» Voor diegenen die werken met "gevaarlijke stoffen" en hierover nog te weinig weten.
» Iedereen die betrokken is bij productie en opslag van Gevaarlijke stoffen
» Medewerkers laboratoria en productie
» Medewerkers magazijn en werkplaats
» KAM-, Arbo- en Milieucoördinator
» Preventiemedewerker

©ProQESH | September 2022

Module 3: Het Gevaarlijke Stoffen Management

Het werken met gevaarlijke stoffen vraagt om een nauwkeurig beleid. Wijzigingen in bijvoorbeeld regelgeving, samenstellingen van producten, informatie afkomstig van leverancier zullen beheerst moeten worden.
In de Arbowetgeving staan met betrekking tot gevaarlijke stoffen diverse eisen waaronder het uitvoeren van de nadere inventarisatie gevaarlijke stoffen. Bedrijven hebben een eigen verantwoordelijkheid om te voldoen aan deze wetgeving.

In de module “gevaarlijke stoffen management” komen zowel strategische, beleidsmatige als organisatorische aspecten aan de orde.
Het waarborgen van veilige en gezonde arbeidsomstandigheden voor medewerkers die werken met gevaarlijke stoffen is een belangrijk element van de sociale duurzaamheid. Bedrijven zullen daarom het beheer van chemische stoffen (in gebruik name, wijzigingen, afvoeren, etc.) goed moeten managen om te blijven voldoen aan hun (wettelijke) verplichtingen.

Na deze module:

» Heeft u inzicht in de verplichtingen bij het ontvangen van een veiligheidsinformatieblad (ViB).
» Weet u hoe een VIB geïnterpreteerd en vertaald moet worden naar een veilige werkplek.
» Weet u de betekenis van een blootstellingsscenario en wat u hiermee moet doen.
» Kunt u een gevaarlijke stoffenregister opstellen en weet u hoe nu verder. Zijn alle gevaren ondervangen?
» Heeft u de basis voor het opstellen van een gevaarlijke stoffen beleid en het managen van gevaarlijke stoffen.
» Kent u het belang van het managen van relevante wijzigingen en kunt u veranderingen beheersen zodat u compliance blijft.
» Heeft u inzicht in het invullen van een nadere inventarisatie gevaarlijke stoffen. U weet hoe u moet omgaan met het 4 stappenmodel (inventariseren-beoordelen-maatregelen-borgen) van de Nederlandse arbeidsinspectie.

Uitgangspunt van het gevaarlijke stoffen management is een gevaarlijke stoffen register. Aan de hand van dit register worden naar diverse (arbo & milieu) aspecten en verplichtingen gekeken. Middels het opstellen en implementeren van een wijzigingsprocedure (zogenaamde Management of Change) kunnen wijzigingen in wet- en regelgeving, wijzigingen in grondstoffen, wijzingen in recepturen, en/of wijzigingen in installaties worden beheerst.

Na afloop van de module bent u enerzijds in staat een plan van aanpak het op te stellen welke kan worden geïmplementeerd binnen uw eigen organisatie en anderzijds krijgt u handvatten om zelf te kunnen beoordelen of uw werknemers gezond en veilig werken met gevaarlijke stoffen.

Voor wie is de module bestemd?

» Management, KAM, HR
» Arbo- en Milieucoördinator
» Preventiemedewerker
» Operationele medewerkers
» Voor diegenen die werken met "gevaarlijke stoffen" en hierover nog te weinig weten.

©ProQESH | September 2022

Module 4: Opslag verpakte gevaarlijke stoffen (PGS 15)

Wanneer gevaarlijke stoffen worden opgeslagen dan dient deze opslag te gebeuren volgens de daarvoor geldende regels. De opslag van gevaarlijke stoffen vereist een brede kennis van zaken.
De opslag van gevaarlijke stoffen moet voldoen aan bepaalde voorschriften volgens de zogenaamde PGS richtlijnen. Deze uitgebreide module is opgesplitst in 2 delen:
A) Inleiding.
B) De opslag van verpakte gevaarlijke stoffen volgens de PGS 15.

Wat wordt behandeld?

A) Inleiding

» Totaaloverzicht
» Totstandkoming van PGS-richtlijnen
» Verschillen in de onderliggende PGS-richtlijnen
» PGS nieuwe stijl

B) PGS 15

» Toepassingsgebied en kernbegrippen binnen de PGS 15
» Gebruik PGS 15
» Opslagen tot 10 ton gevaarlijke stoffen
» Opslagen voor meer dan 10 ton gevaarlijke stoffen
» Tijdelijke opslag
» Opslag van gasflessen
» Opslag van spuitbussen en gaspatronen
» Beknopt: Opslag van ADR-klasse 4.1, 4.2 en 4.3
» Opslag van organische peroxide
» Opslag van (tank)containers
» PGS 15 in de omgevingsvergunning
» PGS15 als BBT (Beste Beschikbare Technieken)

Met deze module:

» Krijgt u algemeen inzicht in de wet- en regelgeving rondom de opslag van gevaarlijke stoffen
» Krijgt u inzicht in deze belangrijke PGS richtlijn, het toepassingsgebied, de kernbegrippen en welke maatregelen er genomen moeten worden
» Kunt u beoordelen welke stoffen bij elkaar mogen worden opgeslagen
» Kunt u beoordelen waar en hoeveel gevaarlijke stoffen mogen worden opgeslagen
» Kunt u beoordelen of de opslag binnen uw bedrijf voldoet aan de richtlijnen

Voor wie is de module bestemd?

De module is bedoeld voor iedereen die werkt of te maken heeft met de opslag van gevaarlijke stoffen in verpakte vorm zoals:

» Medewerkers van bijvoorbeeld laboratoria, magazijnen, productiebedrijven, werkplaatsen, vergunningverlening, handhaving, etc.
» KAM-, arbo-, milieucoördinatoren
» Preventiemedewerkers
» Operationele managers
» Voor diegenen die werken met "gevaarlijke stoffen" en hierover nog te weinig weten.

©ProQESH | September 2022

Module 5: Opslag van vloeibare gevaarlijke stoffen in bovengrondse opslagtanks (PGS 31)

Wanneer gevaarlijke stoffen worden opgeslagen dan dient deze opslag te gebeuren volgens de daarvoor geldende regels. De opslag van gevaarlijke stoffen vereist een brede kennis van zaken.
De opslag van gevaarlijke stoffen moet voldoen aan bepaalde voorschriften volgens de zogenaamde PGS richtlijnen. Deze uitgebreide module is opgesplitst in 2 delen:
A) Inleiding.
B) De opslag van gevaarlijke vloeistoffen in bovengrondse opslagtanks (chemicaliën, niet zijnde vloeibare brandstoffen) volgens de PGS 31.

Wat wordt behandeld?

A) Inleiding
» Totaaloverzicht
» Totstandkoming van PGS-richtlijnen
» Verschillen in de onderliggende PGS-richtlijnen
» PGS nieuwe stijl

B) PGS 31
» Toepassingsgebied en kernbegrippen binnen de PGS 31
» Gebruik PGS 31
» PGS 31 in de omgevingsvergunning
» PGS 31 als BBT (Beste Beschikbare Technieken)

Met deze module:

» Krijgt u algemeen inzicht in de wet- en regelgeving rondom de opslag van gevaarlijke stoffen
» Krijgt u inzicht in deze belangrijke PGS richtlijn, het toepassingsgebied, de kernbegrippen en welke maatregelen er genomen moeten worden
» Kunt u beoordelen welke stoffen bij elkaar mogen worden opgeslagen
» Kunt u beoordelen waar en hoeveel gevaarlijke stoffen mogen worden opgeslagen
» Kunt u beoordelen of de opslag binnen uw bedrijf voldoet aan de richtlijnen

Voor wie is de module bestemd?

De module is bedoeld voor iedereen die werkt of te maken heeft met de opslag van gevaarlijke stoffen in bovengrondse opslagtank (chemicaliën, niet zijnde vloeibare brandstoffen) zoals:
» KAM-, arbo-, milieucoördinatoren
» Preventiemedewerkers
» Operationele managers
» Medewerkers van bijvoorbeeld productiebedrijven, vergunningverlening, handhaving, etc.

©ProQESH | September 2022

Module 6: Externe Veiligheid (basis)

Externe veiligheid, heb ik daar in mijn bedrijf mee te maken?

Dit is vaak de veronderstelling die leeft, maar niets is minder waar. Externe veiligheid houdt zich bezig met gevaarlijke stoffen, het vervoer, het verwerken en het opslaan hiervan. De aandacht gaat uit naar het beheersen van de risico's en die samenhangen met een industrieel gebruik van gevaarlijke stoffen in relatie tot de ruimtelijke ordening.

Een van de kerntaken van de overheid is zorg te dragen voor de veiligheid van burgers. Deze zorg is de kern van het vraagstuk in de externe veiligheid, en hangt daarmee vanzelfsprekend vast aan de risicobeheersing die verbonden zijn aan het gebruik en vervoer van gevaarlijke stoffen bij industriële activiteiten.

Doelstelling

Het doel van deze module is de deelnemers inzicht te geven in het werkveld externe veiligheid en welke andere thema's er bij betrokken zijn. Welke wet- en regelgeving zijn hierop van toepassing, zoals het Besluit externe veiligheid inrichtingen(Bevi) en het Besluit risico's zware ongevallen 2015 (Brzo 2015).
Verder gaan we in op de belangrijkste artikelen in het in Brzo in relatie tot de externe veiligheid. En wat zegt een QRA berekening nu eigenlijk over ons bedrijf, wanneer is deze nodig en wat kunnen we hierin lezen?

Waar gaan we het over hebben?

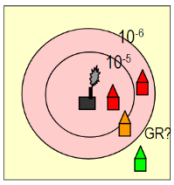
Deze module externe veiligheid is een basismodule waarin de volgende onderwerpen worden behandeld.

- Wat is externe veiligheid en hoe drukken we dit uit
- Bevi, BRZO en PGS'en
- Toepassingsgebied
- Plaatsgebonden risico, groepsrisico, kansen en scenario's
- Kwetsbare objecten, en ruimtelijke ordening
- Welke (huidige) wet- en regelgeving hangt hier mee samen
- De berekeningen, als maatwerk nodig is (QRA)
- Welke hulpmiddelen zijn er al (Risicokaart, populatieservice, enz)

Voor wie is de module bestemd?

De module externe veiligheid is bedoeld voor:

- Medewerkers van bedrijven die met vergunningverlening, handhaving of andere milieutaken te maken hebben zoals:
  - KAM-, arbo-, milieucoördinatoren
  - Preventiemedewerkers
  - Operationele managers
  - Medewerkers die betrokken zijn bij het beheren, managen van het veiligheids-beheerssysteem (VBS) en/of het onderhouden van de contacten met het bevoegd gezag.
- Medewerkers van bedrijven die direct of indirect te maken kunnen hebben met de regelgeving op het gebied van externe veiligheid.
- Medewerkers in bedrijven die onder Bevi of Brzo kunnen gaan vallen en willen weten wat er op hun af komt.

©ProQESH | September 2022